

De Samsonis Martyrio.

1295 *J*udex Israelitici populi decimus terius extitit Samson, de quo plura proponuntur in lib. Judicum à c. 13. usque ad 17. quæ fūse, & doctè versat noster Serarius per varias quæstiones. Illud unum hic statuere contendo, Samsonem videlicet in Martyrum antiquorum inscribendum albo, ac mortem ipsius verè martyrium fuisse. Certè ex v. 27. constat, è superioribus tantum locis tecto scilicet ac solario, tria millia utriusque sexus spectatice ludentem Samsonem; quanto plures ex æquo loco, atque porticibus? Salianus spectatores facit plusquam viginti hominum milia. Qui exhilarati epulis, Preceperunt ut vocaretur Samson, & ante eos luderet. Qui adductus de carcere ludebat ante eos, feceruntque eum stare inter duas columnas, v. 25. Hos Samsonis ludos explicant nonnulli patrivè, id est, ludibri erat omnibus. Unde nonnulli codices vertunt, illudabant ei; Editio Romana, alapis cædebat eum, aut etiam baculis percutiebant eum. Plurimi existimant saltasse Samsonem, & cum cæcus esset, impigisse in columnas, interdumque cecidisse, & rūsum spectatoribus excitaſe.

*Ad Heb.**II.**S. Bachij.*

1297 *D*um hæc agerentur, Deum orat Samson v. 28. Domine Deus, memento mei, & reddi miki nunc fortitudinem pristinam Deus meus, ut ulciscar me de hostibus meis. Ubi nostri Serarius, & Salianus rectè obseruant, Samsonem his verbis finem sibi explicare propositum, non quidem totum ac omnem, sed eum tantummodo, quem præsens fuggerit hostium in se unum injuria. Spectabat alioquin salutem populi sui, ultiōneque injuriarum, quas huic intulerant hæc tenus plurimas & maximas Philisthæi; quasque modo in ista falsofissima Dei Dagonis æde ac festivitate, verò Deo inferebant acerbissimas, & indignissimas. Unde S. Ambro. Epis. 24. ad Vigil. explicat; *Vindictam tribue de nationibus, ne dent gloriam Diis suis, &c.* Facta igitur oratione, cum duc̄tus ad duas columnas esset, quas pridem viderat, & quibus tota domus innitebatur præcipue earumque alteram dextra, & alteram laeva tenens siveque brachis in crucis speciem extensis, ait; *Moriar anima mea cum Philisthīm;* concusisque fortiter columnis, crebroque brachiorum, humerorum, & totius corporis impulsu, quasi ariete aliquo alternatim verberantis, *Cecidit domus super omnes principes, & ceteram multitudinem, quæ ibi erat.* Sic Samson ædium ruinā, hostium vicitor opprimitur, qua & se, & Philisthæos sepelit.

1296 Post stupenda inauditi roboris exempla, Samson mulierculæ captus illecebris, fit improbissimum Philistinorum captivus, a quibus irridetur, excæcatur, ferro oneratur, in pistrinum compingitur, ut asinariam verlet molam, flagris, stimulisque servilem in modum deformatur. Interim ipse altos cerebrosque trahens ex peccatore gemitus, Dei jussiſſimam in se animadversionem agnoscit, confiteaturque, pœnitentiam agit, divinam clementiam implorat. Vincula, carcerem, pistrinum, cæcitatim, alias aerumnas, cum magna in Christum fide (quam Paulus ipse prædicat ad Hebræ. 11.) & cujus præfigurandæ passioni, nescius fortasse, serviebat, in satisfactionem, & obtinendam veniam offert Deo. Sicque de peccatore fit iustus. Quid deinde? Receptis cum capillo viribus, quas cum coma amiserat, quam S. Chrysostom. Homil. 15. ex variis in Matt. vocat arcanum *Samonica virtus martyrium,* turpis servitutis honestum quæsivit exitum, qui quidem cederet in veri Dei gloriam & falsorum Deorum, & idololatrarum Philistinorum ruinam. *Hi ergo Iudi. 16. 22.* *Convenierunt in unum, ut immolarent hostias magnificas Dagon Deo suo, & epulararent dicentes; tradidit Deus noster inimicum nostrum Samson in manus nostras. Convenierunt, inquam, in Dagonis templum capa-*

*Quanta passus Samson.**S. Chrys.**Judic. 16.**S. Ambr.**Samson versus Martyr.**P. Sera.*

in Dei servos, etiam captos, quidquid libatum fuerit crudelitatis. Neque vero in ejusmodi testimonio refert, quæ & qualis, à quo & quali inferatur mors; dummodo non ex ejus, cui ea infertur, audacia, temeritate, itoliditate, peccatoe ulto mortaliter existat. Sed à Samsonis morte peccatum prorsus omne removent Ecclesiæ Patres. Cur ea igitur martyrium non sit? Cur in Maftyrum non inscribatur albo Samson?

Nam & isto modo in Martyribus habentur Pelagia, virginisque aliæ, de quibus S. Ambro. lib. de Virgi. S. August. lib. 1. civit. c. 21. & 26. Eusebius lib. 8. Historiæ c. 12. Accedit nova hæc ratio. Quisquis in aliquo Dei præcepto exequendo mortem extrinsecus advenientem sciens volensque constanter oppetit, is Martyr est: tellatur enim is cuilibet quidlibet preferendum potius, quam jubenti Deo non parendum. At sic mortuus Samson; *In Dei nimur obedientia, & pietatis obsequio,* ut loquitur S. August. lib. 1. civit. cap. 26. & religionis eriam opus in eo edidit Samson moriens, quod inanissimi Dei Dagonis idolum, aram, delubrumque totum excidit, ac diruit. Sic hoc argumentum eruditè peregit Serarius. Videbis, nam alia nos vocant.

C A P. VII.

Persecutiones Ecclesiæ, & in eis fidei testes, a Saule usque ad captivitatem Babyloniam.

1299 *H*ebraeorum ille populus libertatis nimiae pertusus, sub rege deinceps esse voluit, quem & impetravit, Saule Cis filio ex tribu Benjaminita divino prius quam humano suffragio ad hoc fastigium evecto. Hic paulatim mutatus moribus a Deo rejectus est; eique successor ei tribu Judæ destinatus est David Ifai filius: quo mortuo Salomon ejus filius in solio collocatur. Atque hi dumtaxat tres reges tribuum duodecim numerantur: post Salomonis enim mortem scissum est regnum in duas partes: nam duæ tribus Juda, & Benjamin, à quibus non est separata tribus levitica, manefrent sub Roboamo Salomonis filio: aliae verò decem tribus defecerunt ad Jeroboamum, & appellari solent regnum Israelis, nonnumquam Ephraim ab ejus autore Je-roboamo, nec raro Samaræ. Regum Juda seu Jerusalem sive duarum tribuum, nec non Regum Israel sive Samaræ, aut decem tribuum ordinem, tempus regni, vitæque exitus accuratè recenset noster Mendoza in lib. Regum annota. 3. procœiali sec. 5. Quantas, qualesque sub hac duodecim tribuum divisione subierit persecutions illa Dei Ecclesia, ex libris Regum abundè constat. Nam decem tribus novo sibi rege Jeroboamo statuto, citius à vera in Deum pietate, & religione defecerunt: veritus enim rex ne si Jerofolymam ad statuta solempnia commenrent sibi, paullatim eos divertii illius tædiū caperet, ultra sacrorum causâ proficii illo vetuit; & ut haberent apud se quod venerari possent, aureas vitulorum effigies erexit, præsertim Berthele, ac Dane; quibus & sacrificulos, & profanas religiones verarum temulas instituit. Eadem superstitione con-

P. Ild. de Flores de Agone Martyr.

tactus Roboamus suas, & ipse traxit duas tribus in perniciem: nam aras, & fana posueri passim, ac lucos in collibus profanis dedicaverunt Numinibus. Et licet apud duas tribus nonnulli floruerint Reges, qui constituendæ, & promovendæ veræ religiosæ curam habuerint, plures tamen idolatriæ contagione sunt infecti. Reges vero Israel sive Samaræ omnes reprobi fuerunt, & idololatæ.

1300 Quid ergo ex hoc rerum infelissimo, ac luctuosissimo statu, nisi ingentes, & gravissimæ adversus Dei Ecclesiam persecutions? Præstat audire unum Rupertum libro 5. de victoria Verbi Dei c. 1. *Inerea Ruper.* (inquit) draco ille magnus, antiquus, qui vocatur *Diabolus, & Satanás,* cernens proficere promissionis verbum, ut pote jam post Abram, secundò in David juramento firmatum, magnum invidia sevientis incendium versabat, magno veneno sui stimulatus ardore torus in semetipso furebat. Sed quid ageret? Dudum exarmatus capite, quod primum exerçerat, scilicet regno Ægypti, quando submersus est Pharaon mari cum curribus, & equitibus suis, caput aliud non habebat, quod erigeret, id est, regnum aliud, per cuius potentiam serviri posset ad excidium gentis, ex qua impletum erat verbum promissionis, quin imò jam regnabat ipsum verbum in David patre, quod futurum erat sue carnis, & idem pater ejus sceptrum tenens imperii, foris atque bellicosus, exercebat præliis, glorificabatur victoriis. Ardebat igitur invidia veneno, quo & ipius David penè omnem domum conflagravit, dum & ipse pariter adulterii simul, & homicidiū crimen incidit, & de filiis ejus unus Absalon cruentus, fratre interempto, in ipsum patrem arma arripuit expellens eum de regno, & animam ejus querens, ut regnaret pro illo. Quod si per actum suum, jam profecto serpens illud caput haberet, per quod verbum Dei impugnare, memoriamque ejus se se abolerere posse speraret. Non ita evenit, sed Absalon mortuo, & David vitam cum pace complevit, & succedens ei filius sensatus Salomon, cum pace regnavit. & domum pacis nomini Domini adificavit. Tandem peccatum ejusdem Salomonis malignam ejusdem serpentis intentionem adjuvit, ut scinderetur regnum Israel à domo David, suscepito Jeroboam, qui & continuò duos vitulos aureos fecit, & dixit: ecce Dii tui Israel, qui eduxerunt te de terra Ægypti. Ibi se erexit secundum caput draconis, & in illo capite facies fuit vituli cornuti, caputque cornuta esse Diabolus, agendo, & compellendo per vim regiam, ut vitulorum simulacra pro Deo colerentur. Deinde c. 2. subtextit: *Quantum putas contra verbum Domini vitulus ille, imò in vitulo Diabolus ipse vibratis cornibus insanivit?* Domine, inquit Elias, altaria tua destruxerunt, & prophetas tuos occiderunt gladio, & ego derelictus sum solus, & querunt animam meam, &c. Tantum Ruper, apud quem legeis alia ad rem nostram eo lib. 5.

1301 Sæventibus hisce persecutionibus, ex Regibus Juda plures clarissima pietatis, & fortitudinis argumenta edidere, per certamina plures fidei hostiles perterritendo, & proverba religione feliciter decertando. Prophetæ per ea tempora floruerunt mirum in modum, & dira multa passi sunt, dum imperi-

tam

Plures eo tempore flo- ruerunt, qui multa passi pro tuanda Dei religio- ne.

Can. 3. 7. Salomonis sexaginta fortis ambiunt ex fori- mis Irael; omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi: uniuscujusque ensis super femur suum propter timores nocturnos. Quæ Ruper.

tempora incidentes pro fide, & religione feliciter decertarunt cum proprio vitæ dispedio. Hos appellari putat fortis David, & fortis Salomonis, lectulum, id est, Ecclesiam illam custodientes, unde Christus erat nasciturus. Accipe ex pluribus pluscula ejus verba: Quam ob causam tunc fuit tempus belli, & nunc est tempus pacis? vide- licet quia radicem, sive arborum bonam, quod erat genus Abrabæ, ad quem primum beati semini reprobatio facta fuerat, Diabolus per barbaricos gentium vel regum impiorum gladios excidere atque extirpare volebat. Idcirco tempus belli tunc opus erat, ut defensaret genus, & radix David donec tu B. Virgo nascereris, leætulus veri Salomonis. Numerat deinde sexaginta fortis; subtextique. La- borabat. Diabolus per satellites, & communis fratres suis, reges Ægyptios, reges quoque Israeliticos seipso à domo David alienantes; reges Assyrios, sive Babylonios, reges Persicos sive Medos, reges Gracos, sive Macedonicos: la- borabat, inquam & laboraverat atque contererat Diabolus serpens antiquus obstare volens Dei proposto, ne impleretur promissio, ne collocaretur hic leætulus sive thalamus, ne es- set unde nasceretur hæc beata, & dilecta Virgo, de cuius utero procedere oportebat dilectum tanquam sponsum de thalamo suo. Iti erant timores nocturni, quos dicit hoc modo, uniuscujusque ensis super femur suum propter timo- res nocturnos, &c.

De Davide propter Deum divexit.

David inter justos Hebraeorum re- ges primus fuit, regum omnium seculorum exemplar & decus, Heros invictus, qui circumquaque hostes Ecclesiæ Is- raeliticæ, & veri Dei contempentes, fortiter vi armorum compescuit, fregit, nempè Moabitæ, Ammonitas, Phœnices, Philisthæos, Amalecitas, Arabes, Idumæos, Syros, Da- mascenos, Mesopotamios, aliosque. Vir fuit Deo longè charissimus, bellica virtute ac ge- sis rebus illustris, sed pietate præstantior;

Quanta vi- ta discrimi- na si posse lanceam intorfit, si quomodo posset parieti David prop- ter Deum affigere perfossum. Hic ille est, qui quæsi- tus ad necem saepius ac per detorta loca, &

per abrupta montium, & speluncarum, fer- tam multitudinem informabat. Illustres etiam viri excelluerunt, qui per egregia faci- nora, idololatratus audaciam, & superbi- am animosè contuderunt, propugnantes Ecclesiam illam, urde Deipara, & ejus fi- lius Christus Dominus nascerentur. Hinc illa Salomonis verba Canti. 3. 7. En leætulum

Chrysost.

Salomonis sexaginta fortis ambiunt ex fori- mis Irael; omnes tenentes gladios, & ad bella doctissimi: uniuscujusque ensis super femur suum propter timores nocturnos. Quæ Ruper.

Quali Mar- tyrii purpu- ra condeco- ratus Da- vid.

tempora incidentes pro fide, & religione feliciter decertarunt cum proprio vitæ dispedio. Hos appellari putat fortis David, & fortis Salomonis, lectulum, id est, Ecclesiam illam custodientes, unde Christus erat nasciturus. Accipe ex pluribus pluscula ejus verba: Quam ob causam tunc fuit tempus belli, & nunc est tempus pacis? vide- licet quia radicem, sive arborum bonam, quod erat genus Abrabæ, ad quem primum beati semini reprobatio facta fuerat, Diabolus per barbaricos gentium vel regum impiorum gladios excidere atque extirpare volebat. Idcirco tempus belli tunc opus erat, ut defensaret genus, & radix David donec tu B. Virgo nascereris, leætulus veri Salomonis. Numerat deinde sexaginta fortis; subtextique. La- borabat. Diabolus per satellites, & communis fratres suis, reges Ægyptios, reges quoque Israeliticos seipso à domo David alienantes; reges Assyrios, sive Babylonios, reges Persicos sive Medos, reges Gracos, sive Macedonicos: la- borabat, inquam & laboraverat atque contererat Diabolus serpens antiquus obstare volens Dei proposto, ne impleretur promissio, ne collocaretur hic leætulus sive thalamus, ne es- set unde nasceretur hæc beata, & dilecta Virgo, de cuius utero procedere oportebat dilectum tanquam sponsum de thalamo suo. Iti erant timores nocturni, quos dicit hoc modo, uniuscujusque ensis super femur suum propter timo- res nocturnos, &c.

Chrysost.

De Davide propter Deum divexit.

In libro Regum c. 8. & sequentibus. In- primis eo c. 8. satis argutè obseruat, septem subiisse Davidem persecutions, quo numero capitum Draconis rufi in Apocalypsi significari putat omnes persecutions Diaboli contra Christum, & Ecclesiam, & quod in persona sua totidem vicibus à Judæis tentatus sit Christus. Hic jam (inquit) per- secutiones ipsæ, quas pertulit David, numeran- da sunt. Prima est, ubi mittente Saul lan- ceam, ut configeret eum cum pariete, declina- vit, & fugit. Secunda, ubi postquam percussit Phœnices, plaga magna itidem psallentem natus est Saul configere, & eo declinante, lan- cea cassa vulnera perlata est in parietem. Tertiæ, ubi cum fugisset David, & venisset ad Achis Regem Geib, interfecit Saul proper illum sacerdotes Domini. Quarta, ubi nim- ciaverunt Ziphei, dicentes; ecco David latitat apud nos, & surrexit Saul, & persecutus est David in desertum Maon, &c. Quinta in deserto Engaddi, ubi cum ingressus speluncam fuisse Saul, ut purgaret ventrem, surrexit David, & praecidit oram clamidis ejus silen- ter.

Septem Da- vidis perse- cutiones.

Martyres appellare: sic enim loquitur in Epis.

S. Bachiar.

ad Januarium de recipiendis lapsis post ini- tium: Nonne omnis illa cognatio pro Davide à Saul refertur occisa? Et quid est hoc nisi forma martyrii, ut quos grave peccati cri- men (erant enim ex familia Heli, & filiorum ejus, quibus Deus propter peccati maledi- xerat) involverat, mors pro Christo illata li- beraret. Cui existimationi applaudunt non nulli alii, inter quos nostri Serarius in lib. Reg. & Salianus tom. 3. ad Annū mundi 1974. nume. 33. Et quidem ratio id suade- re videtur; cum proprietate, & religione mortem subierint admirabili quidem patien- tia, adeò ut adversus impium unum fatelli- tem, octoginta quinque viri non surrexer- int, nemo omnium manum ad defensionem extulit, nemo linguam ad querelam, & vindictam à Deo exposcendam explicavit, sed tanquam Deo sacræ victimæ pro Davidis in- nocentia, jugulo singuli carnificem gladium immergentem acceperint. Quod etiam vi- detur posse affirmari de reliqua hominum multitudine, qui in Nabe civitate peri- re funesta, & injusta clade, ob eandem causam. Legendum Psalmus 52. ubi David de hoc Doeg Idumæi facto loquitur, ei exitium, & sibi, divexit atque pro Deo omnibus salu- tem præfigiens.

Martyres illo temporis spatio comprehensi.

1306 **A**d hæc tempora, ab impio & sacri-

ta quinque Sacerdotes à Saul trucidati.

I304 **H**abes lib. 1. Reg. cap. 22. Saulis imperio obruncatos à Doeg Idumæo, barbaro, & impio Abimelechum sacerdotem summum, & familiam totam sacer- dotalem, omnes ad unum, qui numero fue- runt octoginta quinque. Et ait Rex Doeg: converte tu, & irru in Sacerdotes. Conver- susque Doeg Idumæus irruit in Sacerdotes, & trucidavit in die illa octoginta quinque viros vestitos Ephod linea. Addit faser textus, neutiquam fuisse hac sacerdotum strage ex- ficiatum crudelissimæ bestiæ cruentum fur- more: nam Nabe Civitatem sacerdotum percussit in ore gladii, viros, & mulieres, & parvulos, & lactentes, &c. Quæ perfecit Saul stipatus vilium hominum, & sarcio- rum manu. Canfa tantæ hujus carnificinæ in Dei Sacerdotes factæ extitit, quod Abi- melechus justum, & innocentem, ac veri Dei cultorem Davidem fugientem à Saul eum ad necem injussum quærente, in taberna- culum admiserit, atque illi viaticum dederit, & gladium in præsidium afflerte indignum in modum innocentiae. Quid justius, quam admississe Vates, & regius cantor, Christi D. typus, & parens; qui pro Dei cultu & pietate promovendis tot est perpeccus aerum- nas, mortisque discrimina. Hic ille est, in quem Saul Rex beneficiorum immemor, crudelis dæmone arreptus, & crudeli odio fauciis lanceam intorfit, si quomodo posset parieti David prop- ter Deum affigere perfossum. Hic ille est, qui quæsi- tus ad necem saepius ac per detorta loca, &

Rupe:
Iehu Proph-
etæ veræ Mar-
tyr.

Verè Marti- res illi acer- dotes fu- runt.

Elias quan- ta passus ze- lo religionis,

Ergone dubitari potest hos omnes in Martyrum album referendos? Certè S. Bachiar, qui tempore D. Augustini vi- xit, non dubitat hos sacerdotes pleno ore

restituit. Idem, velut arbiter mundi, ad con- dictam

i 4